ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бекітемін

Өнер, мәдениет және спорт институтының директоры

________ Н.Е. Исабек

«_30_» _____06_____ 2018 ж.

6М010700 – «Бейнелеу өнері және сызу» мамандығы бойынша

ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы, 2018 ж.

Қабылдау емтиханының бағдарламасы:

- Қазақстан Республикасының 2007 жылдың 27 шілдесіндегі «Білім туралы» заңы;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылдың 17 маусымындағы № 261 бұйрығымен бекітілген магистратура мен докторантураға қатысты «Қазақстан Республикасындағы жалпыға міндетті мемлекеттік білім стандарты;
- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылдың 19 қаңтарындағы № 109 қаулысымен бекітілген «Жоғары оқу орнынан кейінгі кәсіби оқу бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарына қабылдаудың үлгі ережесі;
- ҚР БжҒМ 2013 ж. 10 сәуіріндегі «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мамандықтары бойынша үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» № 158 бұйрығымен бекітілген **6М010700 – «Бейнелеу өнері және сызу»** мамандығының үлгілік оқу жоспары негізінде даярланды.

Құрастырушылар: п.ғ.д., профессор Әлмұхамбетов Б.А., п.ғ.к., қауымд., профессор Сманова А.С.., п.ғ.к., қауымд., профессор Шайгозова Ж.Н., п.ғ.к., аға оқытушы Ибрагимов А.И.

«Бейнелеу өнері және сәндік қолөнер әдістемесі мен теориясы» кафедрасының мәжілісінде талқыланып, қабылданды: №11 хаттама, «11» маусым 2018 ж.

Кафедра меңгерушісі: ____________ А.С.Сманова

Ө,МжСИ директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары ____________ Е.К.Рысымбетов

Қабылдау емтиханының бағдарламасы Өнер, мәдениет және спорт институтының Ғылыми кеңесінде бекітілді: №11 хаттама, «28» маусым 2018 ж.

Кіріспе

Көркем-эстетикалық білімінің мазмұнын анықтайтын нормативтік құжаттарды. Ресейлік және шетелдік сызу және бейнелеу өнері пәнінің негізінде, орындалған авторлық бағдарламалардың мазмұнын және технологиялық ерекшелігін. Жаңа педагогикалық технологиялар арқылы оқушыларды оқыту және көркемдік тәрбие беру жолы. Негізгі әдебиет және олармен жұмыс жасау ерекшеліктері.

Бейнелеу өнері және сызу әдістемесінің мазмұны мен тарихының мазмұндық аспектілері.

Бейнелеу өнері және сызуға қатысты алғашқы қауымдық кезеңдерде және Ежелгі Египет мектептеріндегі сурет салуға оқытудың әдіс-тәсілдері. Ежелгі Греция мектептерінде сурет салуға оқыту және Орта ғасыр мен қайта өркендеу дәуірлері кезеңдеріндегі суретке оқыту әдіс-тәсілдерінің мазмұны. Европа мемлекеттерінде суреттен бейнелеудің Академиялық жүйесінің құрылуы. Француз әдіскерлерінің сурет салуға оқытудың академиялық жүйесі. Атақты педагог-ағартушылар: Я.А. Коменский, Дж.Локк, Ж.Ж.Руссо, Г.Пестолоций шығармашылықтарында бейнелеу өнері пәнін оқытып дамытудағы педагогикалық ойдың маңызы. 18-19 ғ.ғ. Ресей сурет Академиясының құрылуы және оның оқыту жүйесінің әдіс-тәсілдері. Сурет Академиясында П.П. Чистяковтың және А.П. Сапожниковтың сурет салуға оқытудың әдістемелік жүйелері.

Еркін білім мен тәрбие берудің теориясы мен және оның бейнелеу өнері пәніне әсері. Соғыс кезінен кейінгі жылдардағы сурет салуға оқытудың әдіс-тәсілдері және Е.С. Кондахчан мен И.И. Евдокимовалардың ойлары. Н.Н. Ростовцевтың бейнелеу өнерін оқыту әдістемесіне қосқан үлесі. 70-жылдардағы құрастырылған жаңа бағдарламалардың теориялық және әдістемелік ерекшеліктері. Шетел және Ресей мемілекетінің оқулықтары мен әдістемелік құралдарына анықтама беру.

Білім жөніндегі Қ.Р. мемлекеттік стандартына және типтік бағдарламаларына сәйкес оқулық, оқу-әдістемелік құралдарына анықтама беру

Қ.Р. мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартының қолдану саласы, нормативтік сілтемелер, терминдермен анықтамалар, даярлау бағыттарының жалпы сипаттамасы, мамандыққа қабылданған тұлғаларға қойылатын талаптар, Бейнелеу өнері және сызу мамандығы бойынша бағдарламаның басты міндеттері, Бейнелеу өнері және сызу мамандығы бойынша білім беру бағдарламасының мазмұны, білім беру бағдарламасының дайындалуы мен мазмұнына қойылатын талаптар, білім беру бағдарламасын орындағандардың дайындық денгейіне қойылатын талаптар және типтік оқу бағдарламаларының «Бейнлеу өнері және сызу» мамандығы бойынша мемлекеттік стандартқа сәйкес, Егеменді елімізде баспадан шыққан оқулық, оқу-әдістемелік құралдар мен таныстыру.

Қазақстан Республикасында бейнелеу өнері бойынша типтік бағдарламалардың мазмұндық ерекшеліктері. ҚР Бейнелеу өнері пәні бойынша жаңа буын оқулықтарының авторлары мен 12 жылдық орта мектептерге арналған типтік бағдарламалар мен оқулықтардың авторларының оқулықтарын талдау.

Графикалық және графиктік білімдері мен біліктіліктерін қалыптастыру

Сабақты терең талдау арқылы «Бейнелеу өнері және сызу» пәндерінен білімдері мен біліктіліктерін қалыптастыру. Болашақ маман иесіне «Бейнелеу өнері және сызу» пәндерінің әдістемесінен жеке жұмыстар жүргізуді ұйымдастыру. Бейнелеу өнері және сызу түрлерінен жұмыстың орындалуы әдістерінің тиімді жолдарын көрсету. Практикалық және шығармашылық тапсырмаларды графикалық тұрғыда шешімі. Аудиториялық, өзіндік және үй жұмыстарының бір-бірімен тығыз байланысы және бірін-бірі толықтыру принцпін атқаратындығы. Аудиториялық және өзіндік жұмыстар оқытушының қадағалауы мен жүргізілуі арқылы іскерліктері мен машықтықтарын қалыптастыру. Өзіндік жұмыстың мақсаты алған практикалық теориялық білімдерін графикалық және график ұғымын кеңістікте орындау қабілеттерін нығйту және дамыта отырып қалыптастыру.

Педагогика мен психология ғылымдарының жетістіктерін бейнелеу өнерін әдістемесін оқытуда қолдану

Педагогика мен психология ғылымдарының жаңа педагогикалық технологиялары мен іс-тәжірибелік жетістіктері мен үлгілерін қолдану. Пәнді оқыту арқылы ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамытуда дидактикалық материалдарды қолдану. Педагогика және психология ғалымдарының, суретші-педагог ғалымдардың жетістіктерін бейнелеу өнері және сызу пәндерінің әдістемесін оқыту барысында эстетикалық талғамын қалыптастырудың маңызды ролі. Педагогика және психология, саретші-педагог ғалымдардың жетістіктерін кіріктіре оқыту.

Жаңа педагогикалық технологияны қарастыра отырып білімдерін практика жүзінде қолдануға дағдыландыру. Студенттің немесе оқушының түсінігі мен қабілетін жаңа педагогикалық технологиялар арқылы дамыту, олардың өзіндік жұмыс істеу мүмкіншілігіне жол ашу.

Ғалымдар Ш.А. Амонашвили, А.А. Бейсенбаева, т.б. оқу үрдісін ізгілендіруде педагогикалық үрдістің сипатын өзгертетін, жаңа педагогикалық ойлаудың негізгі сәті деп түсінуді ұсынуы.

Сабақ кезіндегі практикалық жұмыстар мен шығармашылық жұмыстарына анализдік талдау жасау

Бейнелеу өнері және сызу пәндерінің практикалық сабақ кезінде аудиториядағы оқу процесімен қоса, үй жұмыстрындағы дайындық, эскиз материалдарын қадағалау арқылы білім сапасын көтеруді көздеу. Оқу тапсырмаларын жәй денеден бастап күрделі денелерге көшу процессін қарастыру. Болашақ маманды реалистік бағытта тәрбиелей отырып, жалпы бейнелеу өнерінен кең ауқымды білім беру, яғыни оларға теориялық және практикалық білім бере отырып, шеберлік, қабілеттілік, икемділік дәрежелерін арттыруды жетілдіру. Оқу процесі барысында қойлымдарды көркем тұрғысынан қабылдау және қол икемділігін арттыру барысында көрген нұсқа түсін, көрнісін дәл тауып, оның нақты өлшем бірлігін, бояу түсін көркемдеп жазу және сызбасын түсіру үрдісімен таныстыру. Бейнелеу өнерінің техникалық әдістерін, акварель, гуашь материалымен жұмыс жүргізу, түс, рең, қатынастарын түсіну т.с.с. Сызу пәні бойынша сызбаны безендендіру және сызу құрал жабдықтары арқылы жұмыс жасау әдістері. Проекция түрлері 1-2-3 жазықтықта проекциялау түрлері және оны орындау жолдары.

6М010700-«Бейнелеу өнері және сызу» мамандығы бойынша абитуриенттерді магистратураға қабылдауға арналған әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Ботвинников А.Д. Об актуальных вопросах методики обучения черчению. М.П. 1977.
2. Ботвинников А.Д., Виноградов В.Н., Вышнепольский И.С.,Черчение учебник.М.П.1980.
3. Буравцева Н.В. Черчения. Пособие для студентов пед. Инс-тов. Уч.пед. 1965.
4. Гравер В.А. «Творческие задачи по черчению» М,1988.
5. Василенко Е.А. Методика обучению. М,Просв.1990.
6. Волков И.П. «Педагогический поиск...» «Учим творческую» М. Педагогика 1988.
7. Виноградов В.Н. Методика факультативных занятий по черчению. М. Просв 1978.
8. Владимиров Я.В. Моделирование изображений по черчению. М. Просв. 1966.
9. Алехин А.Ю. Когда начинается художник – М; Просвещение 1993.
10.Бабанский Ю.К. Оптимазация учебно – воспитательного процесса, А.Просвещ 1982.
11.Волшебный карандаш. «Как нарисовать пейзаж» «Изд, АСТ Сталкет» М,2001.
12.Байжигитов Б.К.Бейнелеу өнеріндегі философиялық проблемалар.Алматы; ғылым,1988ж.
13.Беда Г.В. Основы изобразительной граматы: рис,жив; М.; проси 1981.
14.Ибрагимов Ұ.Ш. Болатбаев Қ.К. «Бейнелеу өнері» 1-5 сыныпқа арналған жаңа буын оқулықтары Алматы. «Атамұра» 2000-2002ж.
15.Жеделов Қ.О. «Бейнелеу өнері» 1-6 сыныпқа арналған 12 жылдық, 11 жылдық жаңа буын оқулықтарына қосымша Алматы. «Атамұра» 2000-2011жж.
16.Ивахнова Л.А. профессиональная деятельность учителя ИЗО; Алматы; АГУ им. Абая 1982г.
17. Жеделов Қ.О. Қазақстан бастауыш мектептеріндегі бейнелеу өнері пәні: кешегісі мен бүгінгісі. Алматы. «Үш Қиян» 2008 ж. 265 бет.
18.Байжігітов Б. Қазақтың қолөнері тарихы: сәндік қолданбалы өнер және халықтық кәсіпшілік. Алматы. «Экономика» 2012 ж. 265 бет.
19. Болатбаев Қ., Әлмұхамбетов Б., Ибрагимов Ұ., Айдарова З. 1-6 сынып. Бейнелеу өнері. оқу-әдістемелік құрал. Алматы; 1997-2003ж.

Қосымша әдебиеттер:

1. Кузин В.С, и Кубышкина Э.И. Изобразительное искусство. Учебник 1-2 кл, 3-4 кл, М; Драфа 1997
2. Кузин В.С. Психология 2 изд. М ; Высшая школа 1982
3. Кузин В.С. ИЗО и методики его преподавателя в начальных классах М; Просв 1984
4. Неменский Б.М. Мудрость красоты: книга для учителя;М; Проси 1981
5. Программа по ИЗО 5-6 кл. РГП и «Рауан»,1999
6. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок ; М; 1984
7. Ростовцев Н.Н. История методов обучения рисования в зарубежных и советских школах М; 1980
8. Ростовцев Н.Н. Методика преподавателя ИЗО в школе. М; Просв 1980
9. Сокольникова Н.М. Основы композиции 5-8кл. Изд «Титул»,1996
10.Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика в начальных классах. М; 1999г.
11.Как научиться рисовать автор Диккинс Р., Маккафферти Я. «Издательство» РОСМЭН-пресс,2004-64стр.
12. Воротников И.А. Занимательное черчение. М. Просв 1990
13. Дембинский С.И. Методика преподавания черчения. М. Просв. 1977г.
14. Есмуханов Ж. Учебник черчения для школ. Алматы «Рауан». 2000
16. Кузин А.А. Краткий очерк истории развития черчения в России. М. Учпед.. 1965

17.Ивахнова Л.А. «Научные основы подготовки учителя к конструированию содержанию учебных предметов» Алматы «Галым» 1995.
18. Хасенов М.М. «Развитие способности школьников к мысленным преобразования предметов по их изображением» Алматы «Рауан» 1992.
19. Программа черчения РК издат «Рауан» Алматы 1999.
20. Севостопольский Н.О. Уроки черчения в школе. М.Просв. 1981
21. Федоренко В.А., Шошин А.И. Справочник по машиностроительному черчению. Л. Марш Строй 1977